

GHID

**ADRESAT STUDENȚILOR și MASTERANZILOR FACULTĂȚII DE
DREPT DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII TITU MAIORESCU**

2021-2022

**IN VEDEREA ELABORĂRII LUCRĂRILOR DE
LICENȚĂ/DISERTAȚIE**

Premise

- * *Lucrarea de licență/disertație reprezintă o creație originală elaborată de absolventul programelor de studii universitare de licență/master sub îndrumarea profesorului coordonator științific în conținutul căreia autorul ilustrează demersul de cercetare corespunzător temei alese urmărind dezvoltarea aptitudinilor de documentare, analiză și sinteză, interpretare, gândire critică;*
- * *Prezentarea și susținerea examenului de licență/disertație constituie cea de-a doua probă a examenului de licență/disertație (Sediul materiei : art. 143 din Legea nr. 1/2011 privind educația națională; art. 13, Capitolul III, din Regulamentul Universității Titu Maiorescu de organizare și desfășurare a examenelor de licență și disertație în anul universitar 2021-2022);*
- * *Specificul demersului de elaborare a lucrării de licență/disertație constă în reflectarea :*
  - *nivelului de însușire a informațiilor teoretice și practice a absolventului*
  - *abilităților de cercetare științifică*
  - *competenței de formulare a unor concluzii clare, pertinente și adecvate care să poată fi valorificate în activitatea practică.*

Triada conceptuală a cursului : Morală-Etică-Legalitate

Morala – reprezintă un ansamblu de idei comune despre Bine și Rău care se regăsesc în conștiințele individuale și formează conștiința unui popor într-un anumit moment al evoluției sale (Sofia Popescu, *Teoria Generală a Dreptului*, Editura Lumina Lex, București, 2000, p. 124);

Etica – desemnează cunoașterea conceptelor și principiilor morale prin intermediul științei; este un demers epistemologic care permite codificarea normelor conduitei umane în funcție de care putem distinge ce este permis, legitim și acceptabil în realizarea scopurilor (dexonline);

Dreptul – în mod similar cu morala și etica desemnează un sistem normativ însă, spre deosebire de acestea, normele de drept : (1) sunt o creație a statului (și nu un fapt înnăscut în conștiința individuală/colectivă); (2) reglementează faptele materiale exterioare și au drept scop organizarea socială iar (3) regimul punitiv impus de acestea permit apelul la forța coercitivă a statului (Mihail Niemesch, *Teoria Generală a Dreptului*, Ediția a treia revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2019, p. 100).

Scopul aplicării acestei triade activităților din mediul universitar rezidă în crearea unei **universități responsabilizată din punct de vedere moral.**

În acest sens, universitatea reprezintă spațiul spiritual care poate reprezenta un instrument de modelare a personalității umane și de îndrumare către evaluarea corectă a elementelor din realitatea socială, producând efecte asupra conduitei individuale și/sau colective. (Terrance Sandalow, *The Moral Responsibilities of Universities*, University of Michigan Law School In Moral Values and Higher Education, edited by D. L. Thompson. Provo, Utah: Brigham Young University, 1991, pp. 149-170).

Structura

***Reprezentând rezultatul unui demers de cercetare științifică, lucrarea de licență/disertație trebuie să respecte atât normele de etică și de integritate academică cât și normele de scriere academică.

A. Prima parte : Elemente de etică și integritate academică – având ca obiect identificarea premiselor privitoare la asigurarea originalității și la afirmarea identității creatoare a autorului lucrării

B. A doua parte : Elemente de scriere academică – cuprinzând indicațiile referitoare la modalitatea de redactarea a lucrării din punct de vedere tehnico-științific

A. Elemente de etică și de integritate academică

A.1. Cadrul normativ al elementelor de etică și integritate academică aplicabile în elaborarea lucrării de licență/disertație

Lucrarea de licență/disertație reprezintă un produs al cercetării științifice și, în acest context, în demersul de elaborare a conținutului său se impune respectarea normelor și principiilor cuprinse în legislația specifică :

Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial nr. 505 din 4 iunie 2004; articolele 11¹, 14 stabilesc sancțiuni pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, avertisment scris; retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;

Legea nr. 8 din 14 martie 1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial nr. 489 din 14 iunie 2018; articolul 1 : Dreptul de autor asupra unei opere literare, artistice sau științifice, precum și asupra altor opere de creație intelectuală este recunoscut și garantat în condițiile prezentei legi. Acest drept este legat de persoana autorului și comportă atribute de ordin moral și patrimonial. Opera de creație intelectuală este recunoscută și protejată, independent de aducerea la cunoștința publică, prin simplul fapt al realizării ei, chiar în formă nefinalizată;

Codul de etică și deontologie profesională universitară a Universității Titu Maiorescu, București, 2011; articolul 20 : Studenții și studenții-doctoranzi au obligația să respecte dreptul de autor al publicațiilor utilizate în realizarea referatelor, a comunicărilor științifice, a lucrărilor de licență/disertație sau a tezei de doctorat prin citarea corectă și indicarea exactă a surselor de documentare.

A.1 Abateri de la normele de etică și integritate academică în elaborarea lucrării de licență. Sancțiuni aplicabile

Abateri :

- **Constituie infracțiune** și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă fapta persoanei care își însușește, fără drept, în întregime sau în parte, opera unui alt autor și o prezintă ca o creație intelectuală proprie. Împăcarea înlătură răspunderea penală. (articolul 197, Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe);

-**În măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale**, abaterile de la normele de bună conduită prevăzute în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică (...) includ:

a) plagiatul;

b) autoplagiatul (articolul 2[^]1, alin. (2), Legea nr. 206/2004);

Plagiatul - expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale; (articolul 4, litera d din Legea nr. 206/2004);

Autoplagiatul - expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale aceluiași sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale; (articolul 4, litera e din Legea nr. 206/2004).

Sancțiuni:

Sancțiunile care se pot aplica de către comisia de etică universitară studenților și studenților-doctoranzi pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele:

a) avertisment scris;

b) exmatricularea;

c) alte sancțiuni prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară; (articolul 319 din Legea nr.1/2011).

Exemple de forme și mijloace prin care pot fi comise abaterile de la normele de etică în elaborarea lucrării de licență

Tipuri de plagiat după modalitatea de săvârșire

- „*Plagiatul comis prin falsa parafrizare* – autorul modifică unele cuvinte, înlocuindu-le cu sinonime, dar, în rest, o copiază integral”;
- „*Plagiatul comis prin nerespectarea obligației de a cita* – autorul folosește ideile sau formulările altcuiva fără a preciza cui aparțin”;
- „*Plagiatul comis prin respectarea parțială a obligației de a cita* – autorul citează sursele consultate, dar nu pentru toate ideile pe care le preia; pe unele doar le parafrizează, fără a mai menționa cui aparțin”;
- „*Plagiatul comis prin citarea inexactă* – autorul furnizează informații incorecte sau incomplete cu privire la sursa consultată (de exemplu, nu include referința imediat după ideea pe care a preluat-o)”;
- „*Plagiatul comis prin neutilizarea ghilimelelor* – autorul citează corect o sursă, dar nu pune între ghilimele textul care a fost copiat integral, lăsând impresia că modul de prezentare al ideilor îi aparține”;
- „*Plagiatul comis prin neîndeplinirea condiției de originalitate* – autorul copiază toate ideile și paragrafele din lucrare și, deși le citează corect, nu are nicio contribuție originală”;
- „*Autoplagiatul* – publicarea aceluiași material, parțial sau integral, în publicații diferite”;
- „*Plagiatul integral* – preluarea totală a unui material realizat de alt autor”.

Conform, Robert Coravu, Ce este plagiatul și cum poate fi prevenit (dacă se dorește)

Revista Biblioteca, vol.24, nr. 2, 2013, p.39-43 apud Nicolae Voiculescu, Scriere academică- Suport de curs, nepublicat, p. 12.

A.2. Model de bune practici în evitarea plagiatului Cerințe ale originalității

Din punct de vedere substanțial:

Conform opiniilor doctinare (*Estelle M. Phillips și Derek S. Pugh, Chris Hart citați în Ghid pentru scriere academică a Academiei Naționale de Informații Mihai Viteazul, p. 3*) au identificat diverse moduri de a fi original în domeniul cercetării științifice:

- a efectua cercetări empirice (de teren, concrete) pe teme care nu au mai fost abordate;
- a da o interpretare nouă unor idei vechi;
- a aduce noi dovezi pentru problematicile deja cunoscute;
- a elabora sinteze noi;
- a utiliza cunoștințele acumulate în studierea realităților socioculturale din alte țări;
- a experimenta metode și tehnici de cercetare în contexte socioculturale diferite;
- a realiza cercetări interdisciplinare;
- a privi dintr-o perspectivă teoretică diferită realitățile socioculturale;
- a prezenta cunoștințele dobândite într-o manieră care nu a mai fost încercată.

Din punct de vedere tehnic:

Se impune respectarea sistemelor de citare agreate în mediul academic.

OBSERVAȚIE : Este necesar să distingem, încă de la început, între **bibliografie** (lista de lucrări de la finalul lucrării de licență/disertație) și **note** (note de subsol; ele sunt trimiteri bibliografice sau adnotări de orice fel, ce nu își au locul în text, dar sunt importante pentru înțelegerea lui, sau ambele). Numerotarea notelor de subsol este continuă de-a lungul întregii lucrări; ea nu începe cu numărul 1 la fiecare pagină nouă sau la fiecare capitol nou. Notele de subsol sunt numerotate atât în text, cât și în josul paginii. Redactarea notelor de subsol se realizează cu font Times New Roman, dimensiune 10, spațiere 1 rând. (Nicolae Voiculescu, *Scriere academică – Suport de curs*, nepublicat p. 15).

A.2.1. Reguli privind citarea prin utilizarea notelor de subsol

Orice informație, idee, teorie care nu reprezintă produsul cogniției autorului lucrării de licență/disertație trebuie să fie individualizată în conținutul acesteia prin *citarea cu notă de subsol*.

Aceasta se inserează, din punct de vedere tehnic prin comanda REFERENCES - INSERT-FOOTNOTE.

După inserarea notei, în subsolul paginii se menționează, în ordine, următoarele informații despre lucrarea citată : autorul, titlul operei, editura, localitatea, anul apariției, pagina sau paginile citate.

*în cazul în care *cităm pasaje fără modificări* indicăm, în textul lucrării, preluarea prin ghilimele și prin inserarea notei de subsol la finalul pasajului preluat; alternativ sistemului de citare cu ghilimele se poate aplica și sistemul de citare cu margini sau indentat – caz în care textul citat se distanțează față de textul principal (0.5 cm față de textul principal) și se lasă un rând liber între textul principal și citat (înainte și după citat);

*în cazul în care *cităm idei pe care le reformulăm în mod substanțial* nu utilizăm ghilimele însă vom insera nota de subsol la finele ideilor preluate și reformulate;

*în cazul în care *parafrăzăm* un alt autor (*reformulăm ideile din referințele bibliografice cu propriile cuvinte*) vom insera nota de subsol la finele parafrăzării;

*în cazul în care *cităm surse de pe internet*, nota de subsol va cuprinde : autorul, titlul lucrării, ediția, data documentului, data ultimei revizuirii sau modificări, protocolul de internet (de exemplu, „http” sau „ftp”) și adresa URL completă sau numele bazei de date (data vizitării paginii); (Nicolae Voiculescu, *Scriere academică – Suport de curs*, nepublicat pp. 15-16).

*în cazul în care *cităm acte normative interne*, nota de subsol va cuprinde : denumirea completă a actului normativ, numărul și data adoptării, numărul Monitorului Oficial în care este publicată, data publicării. Observație : înainte de a insera în textul lucrării dispoziții din actele normative interne verificați dacă dispuneți de forma *actualizată* a respectivelor acte.

*în cazul în care cităm *instrumente juridice internaționale*, nota de subsol va cuprinde : denumirea completă a instrumentului juridic internațional, data și locul adoptării, data intrării în vigoare, ratificarea instrumentului juridic de către România (dacă este cazul).

Exemplificări :

-citarea cu notă de subsol în cazul preluării unui pasaj fără modificări: ”Carta ONU constituie instrumentul juridic care internaționalizează problema drepturilor omului, responsabilizând statele membre ale comunității internaționale în sensul cooperării pentru asigurarea respectării și promovării drepturilor omului ”.¹

- citarea cu notă de subsol în cazul reformulării ideilor exprimate de un alt autor : Consolidarea respectării și promovării drepturilor omului este realizată la nivel internațional prin adoptarea, de către statele membre ale comunității internaționale, a Cartei ONU.²

-citarea cu notă de subsol în cazul parafrazării unui alt autor : După cum afirma prof.univ.dr. Nicolae Voiculescu, Carta ONU internaționalizează problema drepturilor omului.³

-citarea cu notă de subsol în cazul surselor de pe internet ⁴

-citarea cu notă de subsol în cazul actelor normative interne⁵

-citarea cu notă de subsol în cazul instrumentelor juridice internaționale⁶ .

---

¹ Nicolae Voiculescu, *Protecția internațională a drepturilor omului. Note de curs, Ediția a 2-a revizuită*, Editura Hamangiu, București, 2017, p. 2.

² Nicolae Voiculescu, *Protecția internațională a drepturilor omului. Note de curs, Ediția a 2-a revizuită*, Editura Hamangiu, București, 2017, p. 2.

³ Nicolae Voiculescu, *Protecția internațională a drepturilor omului. Note de curs, Ediția a 2-a revizuită*, Editura Hamangiu, București, 2017, p. 2.

⁴ Hursthouse Rosalind, Glen Pettigrove, *Virtue Ethics*, data documentului -18 iulie 2003, data ultimei revizuirii substanțiale a documentului -8 decembrie 2016, <https://plato.stanford.edu/entries/ethics-virtue/>, accesat la data de 24 octombrie 2021.

⁵ Legea educației naționale nr. 1 din 5 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 18 din 10 ianuarie 2011.

⁶ Protocolul nr. 15 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptat la Strasbourg la data de 14 iunie 2013, intrat în vigoare la 1 august 2021. România a ratificat Protocolul nr. 15 la data de 28 mai 2015.

A.2.2.Situații particulare în citarea cu notă de subsol

*** Aceste situații se referă la citarea, de mai multe ori, a aceleiași lucrări aparținând unui autor (op.cit.) sau la citarea, de mai multe ori, a unui anumit autor însă cu lucrări diferite (idem). Pentru facilitarea citării vom face uz de acronime sau expresii în limba latină conform exemplelor de mai jos:

- *Op. cit.* – se folosește pentru a cita o singură lucrare a unui autor; prima oară trimiterea se face în întregime, iar a doua oară se folosește *Op. cit.* [pagina/paginile]; autorul și lucrarea au mai fost menționate anterior, dar până la referința bibliografică de față au fost intercalate alte lucrări ale unuia sau mai multor autori, dar nici o altă lucrare a aceluiași autor
- *Loc. cit.* – se folosește pentru a substitui datele de apariție, atunci când lucrarea a mai fost citată, dar între cele 2 referințe bibliografice sunt intercalate atât lucrări ale altor autori, cât și 1 sau mai multe lucrări ale aceluiași autor
- *Idem* – se folosește în cazul în care autorul este același ca în nota precedentă, dar este citat cu altă lucrare; *Idem* substituie numele autorului: *Idem*, [numele lucrării], [pagina/paginile]
- *Apud* – se folosește atunci când se citează un autor, deși nu a fost studiat în mod direct și s-a preluat o idee sau un citat din articolul respectiv, citind-o sau citindu-l în lucrarea altui autor. În această situație, lucrarea din poziția 1 va fi cea a autorului la care s-a avut acces prin studierea lucrării care este menționată după *Apud* = citat după sau prin intermediul... (ordinea cronologică)
- *cf.* = confer (compară) – indică referințe bibliografice adiacente
- *e.g.* = exempli gratia (de exemplu) – introduce un exemplu în text
- *et al.* = *et alii* (și ceilalți) – se folosește pentru a evita menționarea unui șir lung de nume, atunci când o lucrare are mai mult de trei autori
- *ibid.* = *ibidem* (în același loc) – înlocuiește o trimitere bibliografică completă indicată anterior; în cazul în care noua referință diferă doar prin pagină, aceasta din urmă va fi indicată după expresia *ibidem* (*ibidem*, p. 300)
- *id.* = *idem* (același) – înlocuiește doar numele autorului, toate celelalte informații trebuie să fie menționate în trimiterea bibliografică
- *in* (în) – introduce o lucrare colectivă în care se găsește un studiu citat
- *infra* (mai jos) – în text sau în note, trimite la o parte a textului ce urmează
- *s. a.* = *sine anno* (fără an) – specificare necesară atunci când lucrarea nu este datată
- *sic* (așa) - semnalează în text, de obicei într-un citat, un pasaj anume (uneori o eroare, un pasaj asupra căruia se exprimă o opinie etc.)
- *sqq.* = *sequentesque* (și următoarele, și cele ce urmează) – indică o trimitere către paginile următoare succesive (p. 300 sqq.)
- *supra* (mai sus) - în text sau în note, trimite la o parte a textului ce precede indicația. Nicolae Voiculescu, *Scriere academică – Suport de curs*, nepublicat pp. 16-17.

A.3. Reguli privind evidențierea trimitelor din text prin întocmirea Bibliografiei sau a Referințelor

*Observație : atât Bibliografia cât și Referințele îmbracă forma unei *liste de lucrări care apare la finalul licenței/disertației*. Diferența constă în faptul că Bibliografia va ilustra toate lucrările folosite efectiv în conținutul licenței/disertației prin faptul că au fost extrase idei și citate în timp ce în Referințe pot apărea lucrări care nu au fost utilizate efectiv prin extragerea de idei și citate dar care au legătură cu subiectul abordat în lucrarea de licență/disertație.

Lista de lucrări alcătuind Bibliografie trebuie să fie elaborată conform următoarelor reguli:

-fiecare lucrare utilizată efectiv în elaborarea licenței va fi identificată prin indicarea numelui și prenumelui autorului, titlului lucrării citate, volumului în care aceasta a fost publicată (dacă este cazul), editura, locul, anul apariției – în cazul cărților sau numărul/volumul și data apariției în cazul unui periodic; numărul de pagină se indică în cazul în care se citează articole sau studii publicate în volum;

-în cazul în care sunt utilizate lucrări elaborate într-o limbă străină, citarea se va face în limba de origine; în cazul în care lucrarea citată este o traducere, se precizează numele traducătorului și ediția românească folosite;

-lucrările din listă vor fi evidențiate în ordine alfabetică *după numele și prenumele autorului lucrării citate*;

-titlurile cărților și a publicațiilor periodice se evidențiază cu font italic; tot cu font italic se vor evidenția și expresiile latine cuprinse în conținutul titlurilor;

-titlurile articolelor/capitolelor din colecțiile de studii/volume se evidențiază cu ghilimele.

(Nicolae Voiculescu, *Scriere academică – Suport de curs*, nepublicat pp. 17-18).

Respectarea normelor de etică și de integritate academică conduce la asigurarea originalității abordării temei de licență și la respectarea proporției dintre elementul reproductiv și cel de inovare după cum rezultă din reprezentarea grafică din rândurile de mai jos:

Nivelul pregătirii	Abordarea preponderentă	Scopul academic
Licență	Reproductivă (80% din lucrare va reprezenta documentare și 20% inovare)	Corectitudinea informațiilor prezentate (cu unele elemente de analiză)
Master	Analitică (60% din lucrare va reprezenta documentare și 40% inovare)	„Originalitate simplă”, care poate să includă reformularea materialului sau prezentarea informațiilor într-o altă modalitate
Doctorat	Speculativă (40% din lucrare va reprezenta documentare și 60% inovare)	„Originalitate creativă”: abordare inedită/cunoștințe noi; progresul cunoașterii
Postuniversitară	Aplicată (20% din lucrare va reprezenta documentare și 80% dimensiune aplicativă)	Creșterea gradului de autonomie în abordarea unor tematici specifice preponderent domeniului profesional. <i>Conform: Ghidului pentru scrierea academică a Academiei Naționale de Informații Mihai Viteazul, p. 4.</i>

B. Elemente de scriere academică

B.1 Reguli generale

1. Alegerea *temei* lucrării de licență/disertație reprezintă prima și cea mai importantă etapă în scrierea lucrării și trebuie să fie realizată având în vedere următoarele cerințe:

-tema lucrării va avea un grad redus de generalitate, fiind bine delimitată și orientată către un subiect specific (de exemplu, nu se recomandă opțiunea pentru o temă de licență care implică o cercetare exhaustivă precum : ”drepturile omului”, ”dreptul civil ca ramură a dreptului privat”; ÎNSĂ, se poate opta pentru o temă specifică, care permite autorului să dezvolte o argumentație logică, științifică privitoare la subiectul ales : ”drepturi și garanții stabilite în Convenția ONU privind drepturile copilului”)

-tema lucrării va reflecta interesul de cercetare al absolventului

-tema lucrării trebuie să aibă relevanță practică astfel încât să consolideze cunoștințele dar și abilitățile practice ale absolventului, facilitând inserarea pe piața muncii ulterior susținerii examenului de licență/disertație

-tema lucrării trebuie să evoce un anumit nivel de noutate astfel încât să permită inovații din partea autorului și să suscite interes pentru publicul larg

-tema lucrării trebuie să fie ofertantă din punctul de vedere al *metodologiei de cercetare* ce poate fi aplicată în demersul elaborării lucrării și din punctul de vedere al *accesului la materiale de documentare* (atenție: este posibil ca o temă care comportă un înalt grad de noutate să nu beneficieze de o abordare doctrinară extinsă iar absolventul să se afle în dificultate cu privire la procurarea materialelor de studiu)

-tema lucrării trebuie să reflecte două caracteristici : (1) *internaționalitatea* – relevanța subiectului ales pentru comunitatea științifică internațională și (2) *transdisciplinaritatea* – în temeiul căreia, autorul poate realiza conexiuni cu alte discipline de studiu, obținând rezultate științifice inovatoare.

2. Documentarea privind tema aleasă : ulterior alegerii temei de licență/disertație, absolventul va începe un proces de documentare care cuprinde două etape : (1) identificarea materialelor de studiu relevante pentru tema lucrării de licență/disertație (materialele de studiu pot consta în : tratate, cursuri universitare, reviste de specialitate, articole, studii, site-uri de specialitate, legislație relevanță internă și/sau internațională) și (2) parcurgerea materialelor de studiu obținute în scopul identificării principalelor problematici care vor fi dezvoltate în conținutul lucrării de licență/disertație.

3. Stabilirea cuprinsului lucrării de licență/disertație : vor fi identificate aspectele teoretice și practice care urmează a fi dezvoltate în lucrarea de licență/disertație și vor fi sistematizate în capitole, subcapitole, secțiuni, subsecțiuni ș.a.

4. Adoptarea unui limbaj corespunzător mediului științific/academic : stilul utilizat trebuie să permită o formulare corectă din punct de vedere *științific* și *gramatical*. Cu respectarea limitelor impuse de rigoarea și corectitudinea academică și gramaticală, limbajul utilizat de autor trebuie să exprime *modul original de raportare la subiectul analizat cât și opiniile autorului vizavi de temă*. Exprimarea punctului de vedere personal va fi evidențiată în text prin utilizarea persoanei I plural –NOI semnificând *pluralului autorului*; formulările care marchează exprimarea punctului de vedere personal pot fi realizate sub forma : ”în opinia noastră”, ”din punctul nostru de vedere” etc.

Scrierea lucrării de licență/disertație se va face în limba română, prin respectarea semnelor distinctive ale acesteia (diacriticele) chiar dacă, în activitatea de documentare, vor fi utilizate lucrări redactate în limbi străine.

OBSERVAȚIE : se recomandă evitarea preluării din limba engleză a unor cuvinte își transpunerea acestora în mod aleatoriu și greșit în limba română : de exemplu, se folosește “*a aplica*” (< engl. *to apply*) cu sensul englezesc “a candida” sau cuvântul *atașament*“(< engl. “*attachment*“) cu sensul englezesc de “anexă”. (pentru detalii suplimentare a se vedea Cristina Andrei, *Despre neologisme în general și anglicisme în particular*, text postat la data de 1 februarie 2014,

site-ul

<http://englishromanian.ro/blog/2014/02/01/uz-si-abuz-neologisme-anglicisme-americanisme/>, accesat la data de 24 octombrie 2021).

B.2 Structura lucrării de licență/disertație

Se recomandă ca lucrarea de licență/disertație să aibă între 50-80 de pagini și să conțină următoarele elemente de structură:

1.Pagina de gardă – va cuprinde : antetul instituției (alinie centrată în partea de sus a paginii, font 12); denumirea tipului de lucrare (alinie centrată, font 16, majuscule); gradul didactic, titlul științific, numele complet al coordonatorului științific (alinie stânga, font 12); numele complet al absolventului (alinie dreapta, font 12); localitatea și anul (în partea de jos a paginii, pe ultimele 2 rânduri, font 12);

2.Pagina de titlu – va cuprinde : antetul instituției (alinie centrată în partea de sus a paginii, font 12); titlul lucrării (alinie centrată, font 16, majuscule); gradul didactic, titlul științific, numele complet al coordonatorului științific (alinie stânga, font 12); numele complet al absolventului (alinie dreapta, font 12); localitatea și anul (în partea de jos a paginii, pe ultimele 2 rânduri, font 12);

3.Pagina cuprinzând lista abrevierilor utilizate în lucrare (dacă este cazul)- va cuprinde, în ordine alfabetică, abrevierile utilizate în conținutul lucrării și explicația *in extenso* a acestora,

4.Pagina cuprinzând lista figurilor și tabelor utilizate în lucrare (dacă este cazul) – va cuprinde titlul figurilor și tabelor utilizate în lucrare

5.Pagina de cuprins – este alcătuită din titlurile de capitole, subcapitole, secțiuni și subsecțiuni utilizate în lucrare precum și pagina corespunzătoare acestora

6.Textul principal (introducere, conținut, concluzii)

7.Bibliografia – a se vedea punctul A.3 din Curs.

8.Anexe (dacă este cazul).

Observație : toate elementele de structură precum și conținutul acestora vor fi redactate cu font Times New Roman.

Conform: Ghidului pentru scrierea academică a Academiei Naționale de Informații Mihai Viteazul, p. 8.

B.2.1. Textul principal (introducere, conținut, concluzii)

Introducerea va conține următoarele elemente :

- justificarea alegerii temei;
- actualitatea și importanța temei alese;
- obiectivul științific (ceea ce se urmărește a se demonstra)
- metodele de cercetare/metodologia cercetării științifice (metodele de cercetare indică modul în care este structurată informația);

Exemple:

- *metoda dreptului istoric* va fi aplicată dacă se inserează o secțiune în care prezentați un *istoric al reglementărilor* în materia abordată;
- metoda de cercetare logico-deductivă* va fi aplicată dacă informația din referat este structurată pornind de la date generale (de exemplu, definiții, istoric) ajungând, în cele din urmă, la date particulare (de exemplu, modul de soluționare a unei spețe de către o instanță internațională/regională);
- metoda de cercetare logico-inductivă* va fi aplicată dacă informația din referat este structurată pornind de la date particulare (o speță, un studiu de caz) ajungând la date generale (definiție);
- metoda dreptului comparat* va fi aplicată în cazul în care subiectul ales este examinat prin raportare la două /mai multe sisteme de drept diferite (de exemplu, în sistemul național și sistemul de drept francez, anglo-saxon, etc. sau în sistemul de drept internațional, regional (european, asiatic, african, inter-american), național;
- *metoda hermeneutică (hermeneutica=teoria interpretării)* va fi aplicată dacă sunt exprimate analize personale, critici, observații, puncte de vedere asupra temei alese.

NOTA BENE : în cadrul referatului se pot aplica concomitent mai multe metode de cercetare, exceptând metoda logică deductivă și metoda logică inductivă care nu se pot cumula în același referat pentru că acest aspect ar însemna o contradicție a autorului în modul de structurare a informației.

B.2.1. Textul principal (introducere, conținut, concluzii)

Conținutul va conține următoarele elemente :

- Capitole
- Subcapitole
- Secțiuni
- Subsecțiuni.

Elementele conținutului vor fi conectate prin ”firul roșu al cercetării” astfel încât obiectivul cercetării științifice exprimat în introducere să fie demonstrat și verificat.

Deci, capitolele, subcapitolele, secțiunile și subsecțiunile trebuie să fie conectate prin idei logice care să fie convergente către demonstrarea obiectivul cercetării precum și a celorlalte premise ale cercetării precizate în introducere.

Această parte a lucrării reflectă gradul în care studentul stăpânește abilitățile argumentative, de expunere logică, de filtrare și selectare a informației relevante, de gândire critică, de elaborare și redactare a unui text de cercetare științifică.

Concluziile :

Având în vedere specificul juridic al lucrării de licență, capitolul concluziilor va cuprinde și elemente de ”propuneri de lege ferenda” (propuneri de îmbunătățire a legislației). Propunerile vor fi formulate în funcție de rezultatele obținute în secțiunile anterioare ale lucrării.

Concluziile rezumă rezultatele cercetării, argumentația din corpul lucrării, modul în care teza inițială ce a definit subiectul a fost confirmată sau nu în cuprinsul lucrării, contextul procesului de analiză desfășurat și subliniază importanța soluțiilor obținute în raport cu actualitatea temei de cercetare studiate. Este partea lucrării în care se subliniază importanța și noutatea descoperirilor intelectuale la care a dus tratarea subiectului.

Nicolae Voiculescu, *Scriere academică – Suport de curs*, nepublicat p.26.

SUCCES !!